

2. Рішення Ради національної безпеки і оборони України від 27 січня 2016 року "Про Стратегію кібербезпеки України".

3. Закон України «Про основні засади забезпечення кібербезпеки України» (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2017, № 45, ст.403).

4. Кібербезпека в інформаційному суспільстві, Інформаційно-аналітичний дайджест, № 12 (грудень), Київ – 2017.

УДК 351

ТЕТЯНА ПЕТРІВНА КОЛІСНИК

кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри інформаційних технологій факультету № 4 Харківського національного університету внутрішніх справ

ВИДИ ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ПОШУКУ

Департамент інформаційно-аналітичної підтримки Національної поліції України є структурним підрозділом центрального органу управління поліції, який здійснює заходи, передбачені законодавством України, що спрямовані на інформаційно-аналітичне та інформаційно-пошукове забезпечення та захист персональних даних при їх обробленні в структурних підрозділах центрального органу управління поліції, міжрегіональних територіальних органах Національної поліції України, територіальних органах поліції в Автономній Республіці Крим та м. Севастополі, областях, м. Києві, у тому числі їх територіальних (відокремлених) підрозділах [1].

Завдання інформаційного пошуку стосується пошуку інформації в документах, пошуку самих документів, вилучення метаданих з документів, пошуку тексту, фото-, відеоматеріалів, аналізу інформації з гіпертекстових баз даних. Залежно від наявного обсягу первинних даних необхідно розрізняти два напрями пошуку.

Інформаційний пошук – варіант пошуку інформації за наявності анкетних даних, достатніх для ідентифікації особи та перевірки за відомчими обліками, базами даних, відкритими джерелами інформації.

Інформаційно-аналітичний пошук – варіант пошуку інформації за наявності мінімальних даних (електронна адреса, фото, номер телефону тощо), які прямо не можуть вказати на особу, але за допомогою використання джерел інформаційно-аналітичного пошуку можна встановити анкетні дані особи [2, с.4].

Серед основних джерел пошуку інформації про фізичних осіб можна виділити такі: бази даних правоохоронних органів та обліки даних (пошукові системи відкритого типу з інформацією про осіб, що раніше потрапляли в поле зору правоохоронних органів); соціальні мережі; адресні бази; мета пошукові системи; реєстри про власність, розміри доходів, займані посади; сайти з інформацією компрометуючого характеру.

Джерела інформаційно-аналітичного пошуку за характером отримуваної інформації можна поділити на:

1. *Відомчі бази* – бази даних правоохоронних органів та обліки з інформацією про осіб, що раніше потрапляли в поле зору правоохоронних органів.

2. *Державні реєстри* – автоматизовані системи обліку інформації про осіб, майно, документи, які створюються та ведуться державою з метою реалізації своїх функцій. Поділяються на два види – *відкриті та закриті*:

а) відкриті містять інформацію, отриману з джерел, доступ до яких для більшості громадян не обмежений законодавчими або іншими нормами; ця інформація характеризується систематичною публікацією в офісних друкованих виданнях (бюлетенях, збірниках), поширенням засобами масової інформації, безпосереднім наданням державними органами громадянам та юридичним особам. До них належать:

- **обліки даних** (пошукові системи відкритого типу з інформацією про осіб, що раніше потрапляли в поле зору правоохоронних органів):
<http://www.reyestr.court.gov.ua>

Якщо відомий факт притягнення особи до відповідальності в порядку адміністративного, господарського, цивільного чи кримінального судочинства, можливе використання Єдиного державного реєстру судових рішень, у якому розміщено судові рішення (висновки, рішення, ухвали, постанови, судові накази) з текстом та деталями самого рішення;
<https://myrotvorets.center>

Якщо відомо, що особа могла бути причетна до вчинення злочинів проти основ національної безпеки України, можливе застосування пошуку через сайт «Миротворець» неурядової організації, що займається дослідження ознак злочинів проти основ національної безпеки України, миру, безпеки людства та міжнародного правопорядку. На цьому сайті міститься інформація про осіб зазначеної категорії з розміщенням фото та зазначенням сторінок у соціальних мережах, особистих даних;
<https://opendatabot.com>

Відомості щодо фізичної особи, яка займається підприємницькою діяльністю, чи юридичної особи можна з'ясувати за допомогою «opendatabot» - сервісу моніторингу реєстраційних даних українських компаній та судового реєстру для захисту від рейдерських захоплень і контролю контрагентів. Тут зібрано інформацію з відкритих державних реєстрів та інших джерел, яку можна миттєво отримати як повідомлення на Telegram, Facebook, Messenger, Skype або Viber;
<https://Youcontrol.com.ua>

Ресурс формує повне дос'є на кожную компанію України. Тут відображено відомості про юридичних осіб, їх статус, контактну інформацію, юридичну адресу, судові рішення, пов'язані з компаніями, та інші дані, які перебувають у відкритому доступі;

- **адресні бази** - це відкриті адресні бази, інформацію з яких можна отримати за наявності мінімуму даних (прізвище чи адреса).

<http://www.nomer.org/allukraina> - Вся Україна - жителі;

- **реєстри про власність, розміри доходів, займані посади;**

б) закриті містять інформацію, що характеризується обмеженням кола осіб, що мають доступ до неї, відповідальністю за достовірність відомостей, що повідомляються, та відповідальністю особи, яка її використовує та поширює.

3. *Соціальні мережі:* - веб-сайти, які дозволяють користувачам створювати публічну або напівпублічну анкету, скласти список користувачів, з якими вони мають зв'язок, та переглядати власний список зв'язків і списки інших користувачів (Facebook, Instagram, Odnoklassniki, Ukr.net, Vk.com, Twitter тощо).

4. *Засоби масової інформації* – система установ та закладів, створених з метою публічного, оперативного поширення інформації про події та явища у світі, країні чи регіоні серед необмеженого кола осіб і суб'єктів та зорієнтованих на виконання певних суспільних завдань.

Сайти з інформацією компрометуючого характеру: <http://compromat.ua>, <http://dosye.co.ua>, <http://strelaua.com>, <http://antikor.com.ua>, <https://ord-ua>.

Метапошукові системи – це пошуковий інструмент, який надсилає запит одночасно декільком пошуковим системам, каталогам та, інколи, у так звану невидиму (приховану) павутину – зібрання он-лайнової інформації, не проіндексованої традиційними пошуковими системами. На відміну від окремих пошукових систем і директорій, метапошукові системи не мають власних баз даних і не реєструють URL-адреси сайтів. Метапошуком варто користуватися якщо документів за запитом мало. (Yippy, Dogpile, Nigma, Search, Weblib) [3, с.203].

Список бібліографічних посилань

1. Наказ НПУ від 11.10.2017 № 1060 «Про затвердження Положення про Департамент інформаційно-аналітичної підтримки Національної поліції України».

2. Методичні рекомендації щодо здійснення інформаційно-аналітичного пошуку / О.С. Клінг, Т.В. Миронова, Я.В. Серб, Р.Г. Аноколова // Національна поліція України. Ситуаційний Центр. – Київ, 2017. – 38 с.

3. Прокопов С.О. Використання пошуку інформації з відкритих джерел мережі Інтернет у навчальному процесі Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ / С.О. Прокопов // Проблеми застосування інформаційних технологій правоохоронними структурами України та ВНЗ зі специфічними умовами навчання. : збірник наукових статей за матеріалами доповідей учасників міжнародної науково-практичної конференції (22 грудня 2017 р., м. Львів). – Львівський державний університет внутрішніх справ, 2017. – С. 202-204.